

Dokument nr. 8:108

(2006-2007)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Gjermund Hagesæter, Kåre Fostervold, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Anders Anundsen, Gjermund Hagesæter, Kåre Fostervold, Jon Jæger Gåsvatn og Åse M. Schmidt om å innføre en ordning med skattestimulans/skattefradrag for bedrifter som gjennomfører etter- og videreutdanningstiltak som gir formalkompetanse til ansatte

Til Stortinget

BAKGRUNN

Det heter seg at vi lever i en verden der kunnskap er den viktigste ressurs, og læring den viktigste prosess. Idéen bak en slik tenkemåte er at det ikke er kunnskapen i seg selv som er viktigst for å bli konkurransedyktig i en global konkurransesituasjon, men evnen den enkelte person og den enkelte organisasjon har til å anvende denne kunnskapen på konkrete situasjoner, og i samarbeid med andre mennesker. Skal Norge være konkurransedyktig i fremtiden og øke vår produktivitet, er vi derfor avhengig av organisasjoner og en arbeidsstokk som hele tiden oppgraderer sin humankapital.

I denne sammenheng er voksenopplæring viktig, og ikke minst den opplæringen som skjer både gjennom utdanningssystemet og gjennom arbeidsplassen. OECD-undersøkelsen *Literacy and Life skills survey* fra 2003 viser blant annet at over 400 000 voksne i Norge har så svake leseferdigheter, eller dårlig tallforståelse, at de kan ha problemer med å fungere i arbeidslivet. Disse menneskene er spesielt sårbare i en hverdag preget av stor omstillingstakt og endringskrav. I tillegg har alle voksne, uansett utdanningsbakgrunn og ferdigheter, store behov for å oppgradere sin humankapital.

I statsbudsjettet for 2007 legges det opp til å bruke 189 496 000 kroner til diverse voksenopplæringstilbud; blant annet tilskudd til studieforbund, tilskudd til fjernundervisning og tilskudd til voksenopplæringsorganisasjoner. Det brukes også 52 300 000 kroner til VOX - nasjonalt senter for læring i arbeidslivet, og 35 421 000 kroner til program for basiskompetanse i arbeidslivet. Det er stort behov for kompetansehevende tiltak blant den voksne befolkning, og det er ingen tvil om at store deler av midlene blir brukt til fornuftig opplæring, men forslagsstillerne er av den oppfatning at man bør se på innretningen av virkemidler for voksenopplæring og kanalisere en større del av disse midlene via det kompetansehevende arbeidet som skjer i arbeidslivet.

SkatteFUNN-ordningen, som gir bedriftene skattefradrag for forskning og utviklingstiltak i bedriftene, har vært en stor suksess. Det er ingen tvil om at innovasjon og nyskaping i hovedsak foregår i bedriftene, i interaksjon mellom ulike mennesker og ulike arbeidsmåter. For at norske bedrifter skal bli mer konkurransedyktige er det sannsynlig at tiltak som skatteFUNN er viktig for å motivere bedriftene til å satse på forskning og utvikling. Det er imidlertid viktig å se forskning og utvikling (FoU) og innovasjon i sammenheng med kompetansen og humankapitalen hos den eksisterende arbeidsstokken, og derfor er stadig kompetanseheving internt i bedriftene viktig.

I forbindelse med kompetansereformen fra 2001 ble det et spesielt fokus på fjernundervisning for å øke mulighetene for å kombinere eller integrere utdanning og arbeid, og slik stimulere til det som betegnes som livslang læring. Reformen hadde som mål å gi voksne bedre muligheter til å delta i etter- og videreutdanning og kompetanseutvikling i arbeidslivet. Det ble også lagt vekt på at det er store utnyttede muligheter i forhold til å utnytte arbeidsplassen som læringsarena, og gi den kunnskap som tilegnes uten-

for de ordinære utdanningsinstitusjonene verdsettelse. Det er viktig at myndighetene og arbeidsgiverne er så fleksible som overhodet mulig for å sikre at voksne mennesker har mulighet til å oppgradere sin kunnskap og kompetanse.

I St.meld. nr. 16 (2006-2007) - og ingen stod igjen ... pekes det på at voksnes læring i hovedsak foregår utenfor det formelle utdanningssystemet, og som oftest er knyttet til former for kompetanseutvikling i arbeidslivet. I tillegg vises det til at rundt 60 prosent av de sysselsatte har et læringsintensivt arbeid; det vil si at arbeidet krever opplæring og at arbeidstakeren kontinuerlig lærer i det daglige arbeidet.

På bakgrunn av at norske bedrifter i stor grad er å betrakte som lærende organisasjoner som er avhengig av å kontinuerlig oppgradere sin humankapital, er forslagsstillerne av den oppfatning at en ordning med skattefradrag også bør innføres for kompetansehevede tiltak i bedrifter eller for etterutdanning av de ansatte. I stedet for å overføre penger over offentlige budsjetter til studieforbund, mener forslagsstillerne at resultatet av virkemiddelbruken vil være bedre ved å innføre skattefradrag for voksenopplæring for de ansatte i den enkelte bedrift. I 1999 ble skatteloven endret slik at arbeidstakere som får fri til utdanning, kan få skattefritak for dette.

Forslagsstillerne er av den oppfatning at skattefritak også bør gis til arbeidsgivere som setter i gang egne kompetansehevede tiltak for sine ansatte, eller som finansierer etterutdanning for sine ansatte, forutsatt at arbeidstakerne oppnår formalkompetanse som et resultat av disse tiltakene. Det er den enkelte bedrift som vet best hva nettopp deres ansatte trenger for å utvikle bedriften og bedriftens produkter, og det

er den enkelte bedrift som best kan skreddersy opplæringstiltak tilpasset sine fortrinn og utfordringer. Når bedriftene får skattefradrag for kompetansehevede tiltak, vil det erfaringsmessig satses mer på oppgradering av de menneskelige ressursene. Erfaringer med skatteFUNN-ordningen har vist oss at skattefradrag for innovasjonsfremmende tiltak er noe bedriftene ønsker, og det er naturlig å tro at en skattefradragsordning for kompetanseheving hos de ansatte vil bli like godt mottatt. Og ikke minst vil en slik ordning trolig føre til at bedriftene fokuserer mer på kompetanseheving for de ansatte, og dette vil på sikt gjøre Norge og Norges bedrifter mer konkurranse-dyktig i en tid preget av hyppige omstillinger og endrede konkurransevilkår. Forslagsstillerne mener en ordning med skattefradrag kan gjennomføres på mange ulike måter, og med ulike satser, og vil be Regjeringen gjennomgå flere alternative modeller og legge frem konkrete forslag for Stortinget som gir skattestimulans for større kunnskapsfokus i norske bedrifter.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag for Stortinget med sikte på å innføre en ordning med skattestimulans/skattefradrag for norske bedrifter som gjennomfører videre- og etterutdanningstiltak som gir formalkompetanse til sine ansatte.

14. juni 2007